

Programová centra projekt Zpátky do života

PhDr. Andrea Matoušková

Republikový výbor prevence kriminality

Základní informace

Programová centra

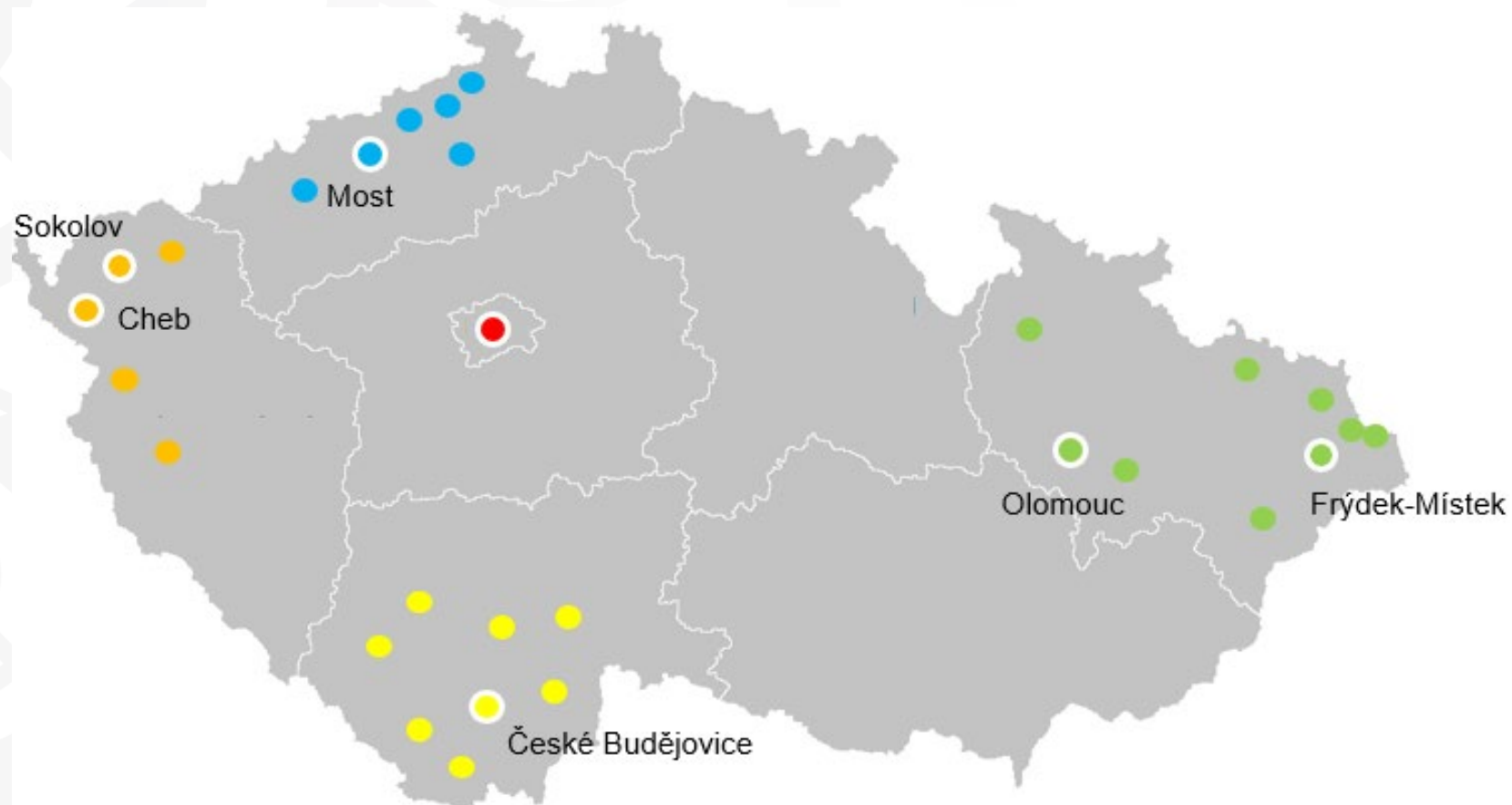
1. ledna 2021 vznikla 4 programová centra s krajskou působností

v Českých Budějovicích pro jihočeský kraj
v Chebu a Sokolově pro západočeský kraj
ve Frýdku-Místku a Olomouci pro severomoravský kraj
v Mostě pro severočeský kraj
+ od 1. ledna 2022 v Praze

celkem 18 lektorů
financováno z Norských fondů 2014-2021

realizace po dobu tří let (2021-2023) v rámci projektu Zpátky do života – každé
programové centrum realizováno v rámci projektu 2 roky

zapojeno 32 středisek

Vnímám I Tebe

posílení náhledu pachatelů na kriminální chování a na rizikové faktory, které s ním souvisejí

Cílová skupina

Dospělí pachatelé trestné činnosti napříč agendami Probační a mediační služby.

Pachatelé násilné trestné činnosti, v jejichž případě figuruje v pozici poškozené strany fyzická osoba.

4-8 účastníků

Skupinové lekce (10) mají týdenní frekvenci

Lekce trvá 2 hodiny (celkem 20 hodin skupinových sezení)

Program je rozdělen do 10 lekcí utvářející dva hlavní bloky:

1. blok: lekce 1-5 se zaměřují na uvědomění si, pochopení a zvládání emocí, rozvoj emoční inteligence a empatie, porozumění sobě samému i lidem okolo sebe a vcítění se do oběti trestné činnosti.
2. blok: lekce 6-10 obsahují témata změny postojů, posilování empatie, zvyšování zájmu o bezkonfliktní soužití s druhými a posilování smyslu o společenskou zodpovědnost.

Program pro řidiče

práce s osobami, které se dopustily trestné činnosti v dopravě, včetně činů způsobených pod vlivem drog či alkoholu

Cílová skupina

Dospělí pachatelé trestné činnosti napříč agendami Probační a mediační služby.

Program není vhodný pro pachatele nedbalostních trestných činů v dopravě, kteří se doposud nedopustili takového jednání, a to ani na úrovni přestupků.

4-12 účastníků

Skupinové lekce (10) mají týdenní frekvenci

Lekce trvá 2 hodiny (celkem 20 hodin skupinových sezení)

Program je rozdělen do 10 lekcí:

pevně stanovené úvodní a závěrečné lekce (první tři a poslední dvě lekce), ostatní lekce jsou řešeny modulově dle účastníků (moduly – alkohol, drogy, rychlost, agresivita, rizikové chování, únava, pravidla a jejich dodržování, životní styl)

Punkt

zaměřen na popsání nežádoucího chování, na naučení žádoucích způsobů chování a na změnu postojů a hodnocení, které se promítne do rozhodování a jednání účastníka v rizikových situacích

Cílová skupina

Mladiství pachatel (15-18 let) násilných nebo majetkových trestných činů s opakovanou trestnou činností (eventuálně lze zařadit i prvopachatele závažné trestné činnosti). Výjimečně i děti mladší 15 let.

Rodiny účastníků programu.

4-8 účastníků

Celkem 12 lekcí – 7 skupinových, 5 individuálních (3 za účasti rodinných příslušníků)

Skupinová lekce trvá 2 hodiny, individuální 1 hodinu.

Skupinové lekce pokrývají témata:

- provinění a jeho důsledky, sebeovládání, jak řešit problémy, jak úspěšně jednat s lidmi, provinění očima oběti, jak zvládat rizika

Sestavování skupin

určujícím kritériem především dostatečný počet klientů na konkrétním středisku

smíšené skupiny – muži/ženy

Výhodné je, když jsou ve skupině zastoupeni klienti podobného věku nebo stejné generace. Obzvláště ve skupinách dospívajících může být věk velmi podstatným faktorem.

Převládají skupiny s různorodou trestnou činností při dodržení základních parametrů programu (VIT – fyzická oběť, program pro řidiče – trestný čin v souvislosti s řízením apod.)

Skupiny z klientů se stejnou či podobnou trestnou činností – v rámci programu VIT – pachatelé domácího násilí

- možnost více se věnovat tématům spojeným s konkrétní trestnou činností
- jen u větších středisek s dostatečným počtem klientů pro vytvoření skupiny

Výsledky programových center

data od ledna 2021 do září 2022

Počet zařazených klientů

723 (87 % mužů, 13 % žen)

Forma uložení

65 % programů uloženo obligatorně soudem / státním zástupcem

35 % programů fakultativně na základě probačního plánu

Programy

Vnímám i Tebe 36 %, program pro řidiče 47 %, programy pro mladistvé 17 %

u obligatorně uložených – nejčastěji program pro řidiče

u fakultativně uložených – program Vnímám i Tebe

Přiměřená povinnost k trestům

podmíněné odsouzení, podmíněné odsouzení s dohledem 59 %

podmíněné propuštění, podmíněné propuštění s dohledem 14 %

Výsledky programových center

data od ledna 2021 do září 2022

Ukončení programu

539 klientů

173 klientů v probíhajících programech

Ukončené programy

Dokončil a splnil veškeré povinnosti 74 %

Nedokončil 26 %

	Obligatorně	Fakultativní
Dokončil	82 %	63 %
Nedokončil	18 %	37 %

Spolupráce se soudci a státními zástupci

Navazujeme na stávající spolupráci Služby a orgánů činných v trestním řízení – pozitivní vliv na rozhodovací praxi.

Roste počet obligatorně uložených programů

- programy realizované 2021 – obligatorně 49 %
- programy realizované 2022 – obligatorně 70 %

Programová praxe

Jednotný standard výkonu programů – zajišťuje kvalitu poskytovaných resocializačních programů ve všech programových centrech v ČR stejně

Doplnění práce probačního úředníka, poskytnutí lepších podmínek pro úspěšnou resocializaci - spolupráce s lektory programových center je probačními úředníky pozitivně hodnocena

Pokrytí různých problémových oblastí chování klientů Služby

[Programy jsou koncipovány jako skupinové, individuální provádění programů probíhalo v důsledku protipandemických opatření, nyní jen výjimečně u klientů s kontraindikacemi (případně s mladistvými v případě, kdy není možnost sestavit skupinu a zahájit program)]

Heterogenní skupiny – věkem, trestnou činností, pohlavím

Reflexe

klienti – cítí se být přijímání, cítí se bezpečně, dobře, dovolí si říkat věci tak, jak je mají, aniž by je někdo hodnotil, postupně si uvědomují, že to lze dělat jinak, otevírají se a přijímají své chyby

lektoři – pozorovatelné změny způsobu uvažování u klientů, přístupnější vyslechnout si i věci, které nejsou jen pozitivní, oslabují se obranné mechanismy

probační úředníci - s klienty se lépe pracuje a je možné je motivovat a řešit s nimi věci, které před realizací programu nebylo možné v rámci rozhovoru otevřít. Program podporuje nastartování změn, na kterých je možné lépe pracovat v rámci dlouhodobého kontaktu v průběhu probace.

Zajištění dalšího fungování center

od 1.1.2023 je provoz:

4 programových center zajištěno z rozpočtu Probační a mediační služby

1 programového centra v Praze běží dál s podporou Norských fondů

Z hlediska vzdálenější budoucnosti

8 programových center v ČR (vždy s působností danou v rámci soudního kraje)

Odpovídá úkolům

vládou schválené Koncepce pro rozvoj probace a mediace do roku 2025

a

cílům deklarovaným v Programovém prohlášení vlády (zajištění efektivního fungování alternativních trestů)

Děkuji za pozornost

www.pmscr.cz

